

BBT justitie en handhaving 2022 – technische vragen CD&V-fractie

- Voorbereiding transitie naar een nieuw Agentschap Justitie en Handhaving :

Uit hoeveel mensen bestaat het transitieteam en door wie wordt dit aangestuurd? Hoever staat de procedure van de aanwerving van de administrateur-generaal?

De voorbereiding van de transitie naar het nieuwe Agentschap zit momenteel in een laatste fase. Door de inzet van een transitieteam tijdens deze transitieperiode konden we de continuïteit van de opdrachten verzekeren en tegelijk inzetten op een snelle, maar doordachte overheveling naar het nieuwe agentschap dat van start gaat op 1 januari. Vanaf dan zal een administrateur-generaal het agentschap verder vormgeven en leiden. De procedure hiervoor is lopende en zal afgerond zijn eind dit jaar.

Het transitieteam bestaat uit twee kernactoren: de transitie-manager zelf, en een IT transitie-manager die ons ter beschikking werd gesteld door Digitaal Vlaanderen. De rest van het team bestaat uit interne actoren, die variëren naar gelang de nodige expertise. Verder wordt er nauw samengewerkt met het Departement Financiën en Begroting, het Agentschap voor Overheidspersoneel, het Facilitair Bedrijf, etc.

- Vlaams actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld :

Kan de Minister een concreet overzicht geven van de uitvoering van de 61 lopende acties? Welke vier acties zijn afgerond? Welke vijf acties moeten nog worden opgestart?

De Vlaamse regering heeft beslist dat alle betrokken ministers over transversale plannen, waaronder het actieplan seksueel geweld, zal rapporteren via de beleids- en begrotingstoelichting. Voor de uitvoering van de 61 lopende acties verwijs ik dan ook naar de beleids- en begrotingstoelichting van de betrokken ministers.

In 2022 wordt sowieso nog een tussentijdse evaluatie opgemaakt en wordt het plan geüpdatet zodat acties bijgestuurd en toegevoegd kunnen worden. Deze tussentijdse evaluatie zal een volledig zicht geven op de uitvoeringsfase van de verschillende acties opgenomen in het actieplan. Deze evaluatie zal ter kennisgeving overgemaakt worden aan het Vlaams Parlement.

Ik kan alvast meegeven dat volgende acties op dit moment zijn afgerond:

- Actie 14: In samenwerking met Sensoa wordt op KlasCement een themapagina ontwikkeld voor lesmateriaal over seksueel geweld. Op die manier wordt het lesmateriaal meer zichtbaar en toegankelijk.
- Actie 18: De hulplijn 'Stop it Now!' zet verder in op de bekendmaking van hun aanbod (chat, zelfhulpmodule, opleidingen, ...) door onder andere het opzetten van een jaarlijkse campagne, advertenties op sociale media en alert te reageren op berichten in de media. De website 'Stoppen is mogelijk' met een zelfhulpmodule voor mensen die zich zorgen maken over het bekijken van kinderporno wordt gebruiksvriendelijk gemaakt.
- Actie 27: De subsidie voor de werking van Aditi wordt structureel verankerd. Aditi zorgt voor advies, informatie en ondersteuning rond seksualiteit (inclusief seksuele dienstverlening) voor personen met een handicap en ouderen en organiseert ook vorming en ondersteuning voor professionals die werken met deze doelgroep.
- Actie 29: De noden op het terrein wat betreft lotgenotencontacten voor slachtoffers van seksueel geweld worden in kaart gebracht. Het aanbod van lotgenotencontacten wordt verruimd en afgestemd op de noden op het terrein. Om regionaal gespreide lotgenotencontacten te organiseren, worden belangenverenigingen voor slachtoffers

van seksueel geweld ondersteund. De meerwaarde van de ervaringsdeskundigheid in dit specifieke hulpaanbod wordt erkend.

Volgende acties werden afgelopen jaar nog niet opgestart:

- Actie 11: Lokale besturen worden aangemoedigd om het thema seksueel geweld op te nemen in relevante veiligheidsplannen. Goede praktijken worden verzameld en bij lokale besturen gepromoot.
 - Actie 41: Het VAPH investeert in de samenwerking met het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Vlaams Brabant. Deze samenwerking zal worden geëvalueerd waarna een verruiming zal worden overwogen.
 - Actie 48: Er wordt onderzocht of een nieuwe postgraduaatsopleiding forensisch verpleegkundigen Zorgcentra na Seksueel geweld vanuit een interdisciplinair standpunt mogelijk is.
 - Actie 59: In samenwerking met vertegenwoordigers van etnisch-culturele minderheden wordt de website 'zanzu.be' geoptimaliseerd zodat de inhoud beter aansluit bij het taalgebruik en gevoeligheden binnen bepaalde gemeenschappen. Daarnaast wordt de website breed bekend gemaakt in de geestelijke gezondheidszorg en het algemeen welzijnswerk zodat hulpverleners in staat zijn om seksualiteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken bij cliënten uit etnisch-culturele minderheden
 - Actie 61: Er wordt ingezet op de organisatie van internationale uitwisseling van ambtenaren, experts, sectorspelers en jeugdwerkers i.k.v. de culturele akkoorden (bilaterale samenwerking op vlak van jeugd) met andere landen en regio's die specifieke expertise hebben rond integriteitsbescherming van kinderen en jongeren en de aanpak van grensoverschrijdend gedrag. Er wordt bekeken hoe deze internationale goede voorbeelden geïmplementeerd kunnen worden in het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Tegelijkertijd wordt onze eigen expertise op vlak van dit thema uitgedragen en worden Vlaamse goede praktijken internationaal in de kijker gezet.
- Wat betreft de uitvoering van het strategisch plan voor hulp- en dienstverlening aan gedetineerden :

Welke actie is reeds afgerond? Welke 11 acties moeten nog worden opgestart en wat is de reden van de vertraging?

Maatregel 28 inzake de structurele inbedding van de disengagementwerking binnen de CAW is afgerond.

Intussen zijn er nog maar 9 acties die nog opgestart moeten worden. Waarom deze maatregelen nog niet zijn opgestart, kan bij de betrokken minister opgevraagd worden. Het gaat om de volgende acties:

-
- 10: Duaal leren
- 11: Opleidings- en werkvloerprojecten natuur-, bos- en landschapsbeheer: de start was pas voorzien dit najaar.
- 13: Informeren van strafuitvoeringsrechtbanken over arbeidsmarkt
- 23: Uitbreiding werking forensische teams CGG
- 34: Autismevriendelijke gevangenis
- 41: Organiseren van netwerkmomenten over wonen in de verschillende gevangenissen

- 44: Gedeelde visie concretiseren na afronding template forensische hulpverlening OPGG
- 51: De multidisciplinaire aanpak in de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleningspartners binnen de netwerkorganisatie evalueren en versterken

Welke actoren zijn betrokken bij de opmaak van de lokale actieplannen en de concrete opvolging ervan?

Het beleidsteam en het coördinatieteam van de lokale gevangenis zijn betrokken bij de opmaak en opvolging van het lokale actieplan.

Het beleidsteam heeft als doel het nemen van beleidsbeslissingen door het opmaken van een actieplan. Het beleidsteam legt m.a.w. de strategische en operationele doelstellingen vast. Het beleidsteam is verantwoordelijk voor de opmaak, de evaluatie en de bijsturing van het actieplan. De gemandateerde leden van het beleidsteam bepalen of ze mee kiezen voor de concrete uitwerking en inzetbaarheid van personeel bij de totstandkoming van bepaalde acties en/of aanbod. Het coördinatieteam staat in voor de opvolging en de uitvoering van het actieplan.

De samenstelling van het beleidsteam en het coördinatieteam verschilt van gevangenis tot gevangenis, afhankelijk van het hulp- en dienstverleningsaanbod in de gevangenis. De structurele partners (CAW, De Rode Antraciet, CGG, VDAB, VOCVO, gevangenisdirectie en beleidscoördinator) maken in de meeste gevangenissen deel uit van het coördinatieteam en/of het beleidsteam.

Zijn er middelen voorzien voor partnerschappen met lokale besturen?

Er zijn momenteel nog geen specifieke middelen ingezet voor de partnerschappen met lokale besturen. Er werd zoals voorzien een traject gelopen met de VVSG in aanloop van de uittekening van eerste pilootprojecten. Alvorens dit verder te concretiseren wordt in deze fase de nodige aansluiting gezocht met de partners van het Directoraat Generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI) in het kader van het detentieplan.

- Jeugddelinquentie :

Wat zijn de belangrijkste resultaten van het onderzoek door het Steunpunt WVG “Monitoring en evaluatie van het decreet jeugddelinquentierecht”?

Het vooronderzoek “Monitoring en evaluatie van het decreet jeugddelinquentierecht” is afgerond.

De ambitie van dit onderzoek was om pro-actief een kader te ontwikkelen voor monitoring en evaluatie om het gevoerde beleid te kunnen opvolgen.

Het vooronderzoek geeft een beeld van de situatie voor de inwerkingtreding van het jeugddelinquentierecht: welk onderzoek is er al gevoerd in Vlaanderen, welke registratiesystemen zijn er in de jeugdrechtketen (en formuleert een toetsingskader om het jeugddelinquentierecht te evalueren zoals voorzien in het decreet (art. 88: eerste evaluatie binnen de 3 jaar).

De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn dan ook :

- Een voorstel voor een beleidsprogramma naar analogie met buitenlandse goede praktijken om permanent te monitoren;
- De huidige registratiesystemen verder afstemmen met federale actoren;
- Wetenschappelijk onderbouwd werken

Dit onderzoek zal dus het kader vormen voor de evaluatie van het jeugddelinquentiedecreet dat we volgend jaar op tafel zullen leggen. Momenteel bepalen we op basis van welke parameters deze evaluatie zal gebeuren.

Werd er over dit onderzoek overlegd met alle betrokken actoren en het werkveld, bijvoorbeeld jeugdrechters, jeugdadvocaten, justitieassistenten, enz. ?

De onderzoekers betrokken de voorbije periode actief de actoren uit het werkveld, door focusgroepen en bevragingen. De stakeholders waren ook betrokken in de stuurgroep van het onderzoek.

Eerder stelde de Minister dat er een werkgroep bestaat van de verschillende actoren binnen het jeugddelinquentierecht. Bestaat deze werkgroep nog? Hoeveel keer is deze al samen gekomen en welke onderwerpen werden er besproken?

De opvolggroep jeugddelinquentierecht werd geïnstalleerd bij de start van het decreet en bestaat natuurlijk nog. De opvolggroep komt 4 keer per jaar samen zoals voorafbepaald. In 2021 was er een opvolggroep in februari, mei, september en een volgende is gepland op 26 november.

Op de agenda staan onder andere: de nieuwe ontwikkelingen binnen het jeugddelinquentierecht bijv. de verruimde mogelijkheden op niveau van het openbaar ministerie, ambulante reacties, videoconferentie, uitvoeringsbesluiten en/of wijzigingen aan het decreet, de werking van de gemeenschapsinstellingen,...Daarnaast worden ook nieuwe projecten, zoals het experiment kortverblijf, opgevolgd en geagendeerd op de opvolggroep. Binnen de schoot van de opvolggroep wordt ook gewerkt met projectgroepen om specifieke zaken uit te werken: bijv. elektronische monitoring, het informeren van het slachtoffer,... Tenslotte worden ook zaken als lopende onderzoeken (bijv. wetenschappelijk onderbouwd werken van de 16 Vlaamse diensten delictgerichte contextbegeleiding) systematisch teruggekoppeld aan de opvolggroep.

De projecten in het kader van het lik-op-stuk beleid voor kleinere en veelvoorkomende criminaliteitsvormen worden uitgebreid tot jeugddelinquenten. Welke middelen worden hiervoor voorzien?

Het project Kompas + werd in de vorm van een proefproject uitgebreid naar de jongvolwassenheid. Hoeveel jongvolwassenen werden op die manier begeleid?

Binnen de Vlaamse Veerkracht werd binnen de Vlaamse Regering door collega-minister van welzijn, 1.125.000 euro uitgetrokken voor bijkomende projecten voor een buurtgerichte, lokale ketenaanpak voor minderjarige verdachten en plegers. Deze projecten zijn via een oproep en besluitvorming voor de zomer toegekend en opgestart. Ze lopen voor de komende 3 jaar en worden opgevolgd door het agentschap Opgroeien.

Wat Kompas+ betreft, zijn er reeds 111 meldingen bij de ketenaanpak. Ongeveer 42% van de personen die een lopende traject volgen zijn ondertussen meederjarig. Het is door deze vaststelling dat de doelgroep schuift richting 16, 17 of plus 18 jaar dat er versterkt aandacht gaat naar de overgang min- en meederjarigheid. Want voor velen is het dan ook een houvast dat de hulp en opvolging niet meteen vervallen op hun 18e verjaardag. Eén van de acties is nu ook om voor 17 jarigen altijd toe te werken naar een toekomstplan anticiperend op de meederjarigheid.

Hoeveel dossiers werden er reeds behandeld en hoeveel trajecten werden er uitgestippeld in het kader van de Jongeropvolgingskamer in Antwerpen?

Sinds het begin van het project, dat is ongeveer vanaf april want de eerste maanden moest het project nog opgestart worden en moesten er afsprakenkaders en draaiboeken worden opgesteld, werden er 23 jongeren aangemeld voor de JOK, wat overeenkomt met het aantal verwachte dossiers sinds het begin van het project.

- Nieuw personeelsplan Justitie :

Wat zijn de doelstellingen? Zijn er hiervoor extra middelen voorzien?

Er wordt bijkomend personeel voor de diensten slachtofferonthaal voorzien : hoeveel extra personeel? Welke zal de geografische spreiding zijn?

Momenteel tref ik de laatste voorbereidingen voor de opmaak van een nieuw personeelsplan dat ik binnenkort zal voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Met dit nieuw personeelsplan geef ik invulling aan de investering van de Vlaamse Regering van 7.5 miljoen euro aan extra personeelsmiddelen op het terrein justitie om tegemoet te komen aan de evolutie van de huidige opdrachten, de hogere inzet op alternatieve straffen, de inwerkingtreding van bepaalde federale regelgeving, de specifieke lokale personeelsnoden en de prioriteiten in mijn beleid. Zo bestaat het nieuwe personeelsplan uit 130 bijkomende arbeidsplaatsen/VTE om de cluster Justitie op het terrein te versterken, om zo optimaal te kunnen investeren in de opvang van slachtoffers en in de re-integratie van justitiabelen in de maatschappij. De extra terreinwerking zal bijdragen tot een veiligere Vlaamse samenleving. Concreet wordt met deze extra personeelsmiddelen geïnvesteerd in de verdere uitbreiding van de justitiehuisen en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, een uitbreiding in de Family Justice Centers en de ketenaanpak intrafamiliaal geweld, en een uitbreiding van de beleidscoördinatoren hulp- en dienstverlening in de gevangnissen.

Binnen de uitbreidingen in de justitiehuisen zal er ook opnieuw extra capaciteit gaan naar de diensten slachtofferonthaal.

De precieze verdeling van de bijkomende personeelsleden over de verschillende sectoren en over de verschillende regio's wordt definitief vastgelegd na goedkeuring van het personeelsplan binnen de Vlaamse regering.

- Wat betreft de Commissies voor Juridische Bijstand :

Hoeveel middelen zijn er voorzien voor de pilootprojecten rond samenwerking met de Zorgcentra na Seksueel Geweld in Gent en Antwerpen?

Het benodigde budget kan pas bepaald worden zodra het project helemaal is uitgewerkt. De mensen op het terrein zijn hier momenteel mee bezig. Hieruit zal blijken hoeveel advocaten er nodig zullen zijn om de permanentie te voorzien en hoeveel bijkomende middelen hiervoor nodig zijn. Ik verwacht hier de komende maanden meer duidelijkheid over.

Kan een overzicht gegeven worden van de opdeling/geografische spreiding van de opleidingen rond seksueel geweld?

De opleidingen vonden volledig online plaats. De geografische spreiding van deelnemende advocaten is als volgt*:

- Balie Antwerpen: 30,5 %
- Balie Brussel NL: 5,8 %
- Balie West-Vlaanderen: 7,2 %
- Balie Gent: 14,3 %
- Balie Limburg: 25,5 %
- Balie Leuven: 11,7 %
- Balie Dendermonde: 3,2 %

- Balie Oudenaarde: 1,8 %

* Cijfers via de OVB. Dit is voor de eerste 223 inschrijvingen (op een totaal van 293) en heeft betrekking op alle deelnemende advocaten, niet enkel zij die ook eerstelijnsbijstand verlenen.

- Werkstraffen : wat zijn de resultaten van de interne analyse van het landschap en hoe is de werkgroep samengesteld die met deze analyse aan de slag zal gaan?

Om tot een analyse van het huidige landschap rond de uitvoering van de werkstraffen te komen werk ik in verschillende stappen en voorzie ik analyses op verschillende niveaus. De werkgroep bestaat uit medewerkers van de afdeling justitiehuisen die ieder vanuit hun specifieke functie (leidinggevende, beleidsmedewerker, netwerkbeheerder, justitieassistent, administratieve kracht) zal bijdragen tot het plan om binnen de wettelijk voorziene termijn de werkstraffen uit te voeren. Ook de diverse samenwerkingspartners en opdrachtgevers worden hierbij betrokken, zoals politierechtbanken, de probatiecommissie, etc.

Gezien op dit moment voornamelijk wordt ingezet op het wegwerken van de opgelopen achterstand door COVID-19, zal de hervorming van het landschap volgend jaar verder bekeken worden.

- Antennewerking van de justitiehuisen : naast Halle en Asse, is er een antenne in Vilvoorde en antennes in Genk en Geel worden voorbereid. Hoeveel middelen zijn hiervoor voorzien? Kan de Minister toelichting geven bij die keuzes en wat zijn de plannen voor de toekomst?

Per gerechtelijk arrondissement werd een analyse gemaakt met objectieve indicatoren die een beeld geven van de opportuniteit en de meest geschikte streeflocatie. Momenteel ben ik de laatste knopen aan het doorhakken. Voorlopig is het dus nog te vroeg om hierover uitspraken te doen.

Ik ben wel volop bezig met het verder formaliseren van de samenwerking met Genk en Geel. Ook op andere locaties legt mijn administratie momenteel de nodige contacten om deze antennes uit te werken. Afhankelijk van de aard van de concrete antennewerking - dit kan gaan van het kunnen beschikken over faciliteiten zoals gesprekslokalen tot de permanente beschikbaarheid van werkplekken voor justitieassistenten - zijn de kosten die hiermee gepaard gaan ook verschillend. Hierover is er permanent en constructief overleg met het Facilitair Bedrijf.

- Hoeveel middelen worden er voorzien voor de verdere, concrete uitrol van het bestuurlijk sanctieregister? Worden er ook middelen voorzien voor opleiding, ter ondersteuning van de lokale besturen?

In de beslissing van de VR van 11 jun 2021 m.b.t. het bestuurlijk sanctieregister is een kosteninschatting opgenomen, waarin reeds is voorzien in ondersteuning bij aansluitingen. De eenmalige kosten worden geraamd op 2.070 keuro, die aangerekend worden op de relancemiddelen. De recurrente (onderhoudskosten) worden aangerekend op de reguliere werkingmiddelen (GB0-1GAE2ZZ-WT) en bedragen 450.000 keur per jaar.

De cijfers uit de kosteninschatting worden momenteel verder verfijnd en waar mogelijk vertaald naar vaste bedragen naar aanleiding van het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst tussen Digitaal Vlaanderen en het nieuwe agentschap Justitie en Handhaving. Aparte cijfers voor ondersteuning zijn nog niet beschikbaar.

Voormelde ondersteuning neemt overigens niet weg dat ook aan de kant van de leveranciers en afnemers noodzakelijke investeringen zullen moeten gedaan worden om aan te sluiten op sanctieregister (bijvoorbeeld: de technische aansluiting op de API sanctieregister vereist ook ontwikkelkosten aan hun kant, alignering met informatiemodel sanctieregister, correcties bij terugmeldingen). In de kosteninschatting zijn de eventuele aanpassingen die nodig zijn bij de betrokken entiteiten voor het aanleveren en/of afnemen van sanctie-informatie niet begrepen. Het is vandaag moeilijk de precieze impact hiervan in te schatten omdat er nog onvoldoende zicht op is wie op welke manier zal aansluiten op het bestuurlijk sanctieregister. Het is wel de bedoeling hier een duidelijker zicht op te krijgen in de eerste fase van het project en dan ook een gedetailleerde impactanalyse te doen.

Subsidies voor lokale besturen worden in principe niet voorzien. Hun rol bij het voeren van het sanctieregister blijft immers beperkt tot de gevallen waarin de gemeentelijk sanctionerend ambtenaar een gemeentelijke administratieve geldboete oplegt met toepassing van artikel 62 kaderdecreet, d.w.z. enkel die boetes waarvoor de GAS-procedure kan worden gebruikt voor het opleggen van een administratieve boete op basis van Vlaamse regelgeving. Dit kan enkel in die gevallen waarin het theoretische maximum van de boete, voorzien in het inhoudelijke decreet, het maximum van de Gas-boete niet overschrijdt. Op dit ogenblik is er nog geen toepassing gemaakt van de in artikel 62 voorziene mogelijkheid. Ook de toekomstig te verwachten volumes zijn niet van die aard dat een geautomatiseerde aansluiting op de API sanctieregister noodzakelijk is. Lokale besturen zullen wellicht gebruik maken van een manuele aansluiting, waarvoor een infosessie over het gebruik van het portaal van het sanctieregister wellicht volstaat.

Wanneer na de bouw en de uitrol van het sanctieregister bijzondere noden aan het licht komen, zal waar nodig moeten worden bijgestuurd. Maar het is te vroeg om hierover al uitspraken te doen.

- In het kader van het tot stand brengen van een Vlaams veiligheidsbeleid werd een verbindingsofficier aangesteld met veiligheidsmachtiging. Doel is een goede coördinatie van de informatie-uitwisseling. Welke zijn de concrete resultaten?

De verbindingsofficier heeft in zijn eerste jaar, naast de noodzakelijke kennismaking met de opdrachten en werking van de inspectiediensten, reeds verschillende zaken verwezenlijkt. Zo heeft hij bijgedragen tot een geconcentreerd overleg tussen het CVH-team en de diensten van de federale politie die belast zijn met de uitwerking van het e-PV. Dit overleg resulteerde in voorstellen tot aanpassing van het kaderdecreet bestuurlijke Handhaving, die momenteel zijn opgenomen in de voorstellen tot wijziging van het KBH ingevolge de evaluatie van de 1e tranche.

Daarnaast heeft hij samen met het CVH-team de diensten van de Vlaamse overheid opgelijst die ter uitvoering van artikel 44/11/9 van de wet op het politieambt aan de federale ministers van justitie en binnenlandse zaken worden voorgedragen om te worden opgenomen in de lijsten van overheidsdiensten waaraan gegevens uit de ANG kunnen worden meegedeeld omdat zij deze nodig hebben voor hun opdrachten ter uitvoering van de strafwet of hun veiligheidsopdrachten,

Ook heeft hij bijgedragen tot de totstandkoming van een ontwerp van DIOB-decreet, waarbij voor hem vooral de praktische toepasbaarheid van deze toekomstige regeling voor lokale besturen en politiediensten centraal stond,

Hij werkt ook mee aan de uitwisseling van informatie rond corona maatregelen tussen de Vlaamse en federale overheid. In het kader van fraude met overheids gelden in het kader van coronasteun, is hij ook betrokken om de politie en overheidsdienst dichter bij elkaar te brengen om te zorgen dat dergelijke fraude beter kan worden aangepakt.

Hij neemt ook structureel deel aan het Vlaams platform Radicalisering, een netwerk van aanspreekpunten vanuit de verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid en het OCAD, FOD Justitie en de VVSG. Hier wordt kennis en expertise omtrent radicalisering uitgewisseld. Verder werd zijn nut bewezen in de recente zaak rond rechts extremisme, waarbij er een korte lijn is tussen de veiligheidsdiensten en de Vlaamse overheid.

Tenslotte is hij een algemeen samenwerkingsprotocol aan het uitwerking met de Veiligheid van de Staat en de Vlaamse Overheid.